

הממוקדים סביב יוזמת מימון חדשה לתעשייה. מעין 'תוכנית יוזמה לבניית חברות בשלות' בדומה לתוכנית היוזמה להקמת הסטארט-אפים שהונהגה בתחילת שנות ה-90 של המאה הקודמת, ושהיום אנחנו קוטפים את פירותיה.

"אפשר לבצע זאת באמצעות עידוד המוסדיים וקרנות הפנסיה, להשקיע בהיי-טק אחוז קטן מכספם. ניתן גם להפנות אחוז קטן מרזרבות המט"ח של המדינה להשקעה בתעשיית ההון סיכון, לצד מתן ערבויות מדינה למימון חברות. במקביל, יש להגדיל את תקציבי המדען הראשי ולעודד חינוך טכנולוגי, במטרה להגדיל משמעותית את מספר העובדים שמצטרפים לתעשייה."

"ההאטה בהיי-טק משפיעה לרעה על המשק כולו"

"קטר תעשיית האלקטרוניקה וההיי-טק, שמוביל את המשק הישראלי, הולך ומאט בשנה-שנתיים האחרונות. זה משפיע לרעה לא רק על התעשייה עצמה, אלא על המשק כולו", דברים אלה אמר **יונתן ונד**, מנכ"ל מיקרון.

"בתעשיית ההיי-טק", אומר ונד, "היעדר צמיחה ודריכה במקום משמען כניסה למשבר. חברות אלקטרוניקה חייבות לייצר כל הזמן, לפתח מוצרים חדשים ולפתוח שווקים חדשים, אחרת הן נכנסות לנסיגה. ההאטה ניכרת בכל המדדים

יונתן ונד

כולל בקשיים של חברות לגייס הון".

לדבריו, "אני אופטימי ומאמין שקשיים יכולים להפוך להזדמנות ליצור שינוי לטובה. ולמרות זאת, אם לא ינקטו הצעדים המתאימים, התעשייה עלולה להיכנס למשבר. בשנה האחרונה רואים הרבה חברות אלקטרוניקה מוצלחות שנקלעו לקשיים ולהאטה והודיעו על צמצומים ופיטורים, אף שבעבר תחום זה היה חסין יחסית. אמנם בתחומים מסוימים בתוכנה יש צמיחה והתקדמות, אבל הקטר הזה חייב לעבוד היטב עם שתי הזרועות כדי שיוכל למשוך את המשק."

דורון בירגר

מיליוני דולרים, ומספקות עבודה לאלפים רבים של עובדי ההיי-טק. "אחד התנאים החיוניים לכך הוא מקורות מימון מתאימים", הסביר בירגר. "משקיעים מהארץ ומחו"ל שיסייעו לממן חברות הנמצאות בשלבים מתקדמים ומנסות לצמוח. יש לכך כמה חלופות המשלימות זו את זו."

הוא ציין, כי "במושב שלנו בכנס איגוד תעשיות האלקטרוניקה והתוכנה, נסקור את החלופות השונות, עם דגש על מימון המכוון ליצירת חברות גדולות. יש לנו משתתפים מצוינים במושב המייצגים קשת רחבה של מקורות למימון התעשייה, בהם נציג מקרנות קרנות הון סיכון, נציג מתאגידי ההיי-טק גדולים שמוכוונים למימון חברות בוגרות, נציג מענף הבנקאות למימון חברות ההיי-טק ונציג מקרן לייט סטייג' פרייבט אקוויטי, שמתמקדת בחברות שכבר מציגות היקפי מכירות".

בנוגע לסוגיית המימון, הסביר בירגר, כי "מדובר בהשקעות אקוויטי בצד הלוואות. הרעיון הוא להשקיע בחברות בעלות אסטרטגיה ותוכנית עסקית, שרוצות להפוך לחברות גדולות - ולא דווקא להימכר. כיום אין מספיק מקורות מימון לחברות מסוג זה. גם כשחברה יש הנהלה טובה ומוצרים מעולים עם דרישה בשוק, אין כיום יכולת לממן תמיכה כזאת". לדבריו, "המימון נדרש כדי להרחיב את היקפי המכירות, לבנות תשתית מכירות, לרכוש חברות אחרות לצורך גידול שאינו אורגני, העמקת הפיתוח וכו'. כדי להשיג זאת, יש צורך בכיסים עמוקים מחו"ל - ויש לא מעט גורמים בחו"ל שמוכנים להשקיע בחברות ההיי-טק ישראליות".

"על פרשת דרכים"

איך אתה רואה את מצבה של תעשיית ההיי-טק כיום?

"הייתי אומר שתעשיית ההיי-טק שלנו ניצבת על פרשת דרכים. מצד אחד אנחנו אומת סטארט-אפים מצליחה, והיזמות פורחת עם לא מעט הצלחות בצדה. מצד שני, אנחנו מאתגרים ואף מאוימים מצד שורה של בעיות שדורשות פתרון, בהן היצע עובדים חדשים שלא גדל, מקורות מימון מוגבלים שהולכים ומתדלדלים, התגברות התחרות מצד מדינות במזרח - וגם במערב - ומצב גיאופוליטי מסובך ומאיים. לגידול בהיצע העובדים החדשים ובמקורות המימון יש משמעות גדולה מאוד ביכולת להתמודד עם אתגרים אלו."

מה היית מצפה מהמשלה לעשות כדי לקדם את ענף ההיי-טק?

"תפקיד המשלה, לדעתי, הוא להתערב במקרים בהם יש כשל שוק, וכשלמדינה יש אינטרס לבנות משהו לטווח ארוך. אין ספק שלמדינה יש אינטרס ברור לבנות תעשיית ההיי-טק אמיתית עם דגש על חברות גדולות וצומחות. המשק יכול להניב כדאיות כלכלית רבה מענף ההיי-טק חזק וצומח. לכן, אני חושב שהמשלה צריכה לנקוט מהלכים אקטיביים,